

Hebiraio a zenġât ekap.

Yesu zâk Anutugât topnâ sâ muyagem ninġip.

¹ Anutu zâk mârumnjan Propete ziknâ topnâ dâzânġoi zinâ sâkurâpnin den holi nâ top topnâ dâzânġom gawe. ² Bet narâk muruknjan ândien zi sâi nanġandâ dinâ dâtnânġoip. Mârumnjan Anutu nâ sâi nanġâ hân sot kut nâi nâi aksik muyageip. Zorat nanġâ zâk a sot kut nâi nâi zorat mari nâ upapkât sâ m pindip. ³ Anutu nâ sâi nanġanġâren zik holi tobat âsaknâ muyagem ziapkât ândiândinġânġât dâp ândimap. Oi imbanâ dinandâ kut nâi nâi hânân sot sumbemân zo tânġoi zemap. Zâknâ bâlinâni nâ sanġon kubiknâ sumbemân zâimnâ Anutu kâwali boribori noot taap, zâkkât âsan bongen zâi ândiap. ⁴ Zâk sumbem a walâzinġâm ândiap. Zâk kot patâ memnâ kutnâ sumbem a zenġât walâzinġip, ândiap.

Sumbem a zen ġiġinâ. Nanġâ zâk zâizâinġ.

⁵ Nanġâ zâk zâizâinġ ândiap. Sumbem a zen ombenjan ândie. Sumbem a zenġât mâsikâzinġâm sâbâ. Anutu nâ sumbem a nâi zitâ dukui p?

“Ġâ nannâ. Nâ itârân ġâsum sâlâpgoga nannâ ândiat.”

Mo sumbem a nâiġât itâ sâip?

“Nânâ zâkkât ibâ op ândibat. Zâknâ nannâ op ândibap.”

Buñâ. Anutuñâ sumbem a ñâigât den yatâ zo mân sâip. ⁶ Ka Anutuñâ nannâ kânok sângongui hânân gâi Anutuñâ zâkkât den itâ sâip, “Sumbem a zen nannâ mâtâsibi.”

⁷ Anutuñâ sumbem arâpnâ zenğât itâ sâip, “Nânâ sa sumbem arâpnâ pibâ upme. Oi sa ko kore arâpnâ kârâp bâlam upme.”

⁸ Ka nannanğât itâ sâip, “Anutu, gâ a kutâ op ândim zâimâmban. Nepkâ sot imbanğâ zo zinziñ kâtik zimbat. A kutâ tângâ zo mem târârak ândim a ambân kembu otziñgâm ândiban. ⁹ Târâraknanğât otgimap. Bâliñâ âkon opmat, zorat Anutu, gâgât Anutu sâtâregât kelâk sanğongigip. Zo bukurâpkâ sanğonziñgip, zenğât dâp buñ, walâziñgip.”

¹⁰ Anutuñâ nannanğât den ñâi itâ sâip, “Kembu, gâ topkwâkwatñan hân muyagein. Oi sumbemñâ sumbemñâ muyagein. ¹¹ Hân sumbem, zet buñ upabot. Gâ ko ândim zâimâmban. Hân sumbem, zet hâmbâ yatâ sângiñâ upabot. ¹² Hâmbâ yatâ sângiñâ oitâ mem kâpizikâban. Kâpizikâmñâ unakñâ muyagezikâban. Gâ ko ândimat yatik ândim zâiban. Gâgât narâk zo mân âkâbap.”

¹³ Anutuñâ sumbem a ñâi zitâ dukoip? “Gâ âsannâ bongen tâtna kâsarâpkâ minduziñga kiñnanğât kombân upi.”

¹⁴ Sumbem a ñâi den yatâ mân dukoip. Sumbem a zen Kembuğât kore a ândie. Zen Tirik Kaapum yatâ betniñan mimbigât sâsân.

Anutuñâ sumbem a sângonzângoi a sumbemgât sinji ândien, nenjâren gam betniñan mime.

2

Kubikkubik den mân birânat.

¹ Zorat nen den sinji âlip nângâwen, zo tâpâkum lorem birâbemgât nângâm kâtiginat. ² Anutuñâ sâi sumbem arâpñâ diñâ sâkurâpniñ dâzângowe. Oi den sâwe, zo âsagemñâ kâtik op zeip. Oi den zo birâmarâwe, zo hâuñoot opmâip. ³ Narâk ziren ko Kembu zikñak kubikkubikninañgât den sâm muyageip. Oi kindapziñandâ nângâwe, zen den zo dâtnângone kâtigeip. Zorat dap dabân den kubikniñgâbapkât imbañâ zemñângap, zo birindâ hâuñâ buñ upap? ⁴ Anutu zikñâ imbañâ sen pup sot sen mârât muyagem den zo tângoip. Sâi Tirik Kaapumñâ nângip dâp imbañâ kâsâpkum niñgip.

Yesu zâk narâk pânkânok sumbem a ombeziñan ândeip.

⁵ Narâk bet muyagibap, zorat sâna. Narâk zoren Anutuñâ a ñâi kembuniñâ patâ kwânângâbap. Sumbem a patâ op ândibigât mân sâip. ⁶ Agât op sâip. Kembugât a ñâiñâ zorat den sâm muyageip. Den zo itâ,

“Anutu, gâ wangât a zengât op nângâmat? Agât kiurâp wangât ek galem otziñgâmat? ⁷ Zen narâk pânkânok sumbem a zengât giginâ ândibigât sâm ziñgin. Gâ a nâmbutñâ zengât mâteziñan imbañâ ziñgâna hurat kwatziñgâme. ⁸ Gâ kut ñâi ñâi aksik

bitziṅan zâmbarin. Zorat zen mâirâp op ândibi.”

Anutu zâk kut ṅâi ṅâi a bitziṅan zâmbarip, zo mân kâsâpkum pisuk pirâziṅip. Narâk ziren ko kut ṅâi ṅâi aksik patâ a neṅgât bitniṅan pâip, zo mân âsagei iksen. ⁹ Yesu ko a kembu op ândei iksen. Zâk narâk mâik ṅâi sumbem a zengât ombeziṅan ândim sâknam nâṅgâm moip. Sâknam nâṅgâm moipkât neule âsakṅâ sot kot patâ miap. Anutu zâk tânnâṅgobapkât sâi Yesuṅâ a pisuk neṅgât op mumuṅaṅgât sâknam patâ nâṅip.

Yesu zâk neṅgât murâpnâ sâbam nâṅgi mân kwakmak oip.

¹⁰ Kut ṅâi ṅâi zo zâkṅâ muyageip sot galem opmap. Zâk nan bârarâp donbep sumbem âsakṅan diiniṅâm zâibapkât nâṅgâm ândeip. Oi kubikkubikniṅaṅgât a patâ, Yesu, zâk sâknam nâṅgâm moipkât kubikkubik a bonṅâ ândibapkât Ibâṅâ nâṅgi âlip oip. Nâṅgi dâp oip. ¹¹ Oi a um hâlâlu kwatziṅgâmap, Yesu, zâk sot um hâlâlu kwatziṅgi ândie, zen ârândâṅ Ibâziṅ kânok. Zorat zikṅâ murâpnâ sâbat sâm nâṅgi mân kwakmak oip. ¹² Zorat diṅâ itâ ziap,

“Anutu, gâgât kutsiṅgigâ murâpnâ sâm muyageziṅgâbat. Kembugât kâmut osetziṅan kep mem sâm sâtâre otgibat.”

¹³ Oi den ṅâi itâ ziap,

“Anutu nâṅgâm pâlâtâṅ kwâkṅaṅgâm ândibat.”

Oi den ṅâi itâ ziap,

“Zi nâ sot Anutuṅâ katep nigip, nen ârândâṅ ândien.”

Yesu zâk nenğât tobat oipkât âlip betniņan mim-bap.

¹⁴ Oi katep nen sip kelâkniņoorâk ândiengât Yesu zâk zorik meip. Zo zikņâ mumuņandâ mumuņâ mariņâ, Satangât imbaņâ koi geip. ¹⁵ A zo, ziņ munat sâm keņgât op ândine Sataniņâ tâkņâ saziņgi narâk dâp mumuņangât keņgât op tâpmarâwe, zen olaņziņgâbam yatâ oip. ¹⁶ Yesu zâkņâ sumbem a betziņan mimbam mân geip. Zâk Abaramgât kiurâpņâ nen betniņan mimbam geip. ¹⁷ Oi zorat murâpņâ nen sot dâp kânok upapkât Anutuņâ zâk sâm pindip. Zâk yatâ opņâ a patâ op Anutu mâteņan kore okņangâm a ambân tânnâņgom niņangât bâliņâ saņgonbapkât sâm pindi yatâ oip. ¹⁸ Yesu zâk zikņak sâknam nâņgâm mâsimâsikâyân bageipkât a mâsimâsikâ muyageniņgi âlip betniņan mimbap.

3

Yesu zâk patâ. Mose zâk ombenjan.

¹ Zorat op ko Kembedgât siņgiyân a bukurâpnâ sumbemgât siņgi ârândâņ diiniņgip, zen Yesugât nâņgâm ândibi. Yesu zâk Aposolo op Anutu kore okņangâm ândimap. Ândei niņâ nâņgâm pâlâtâņ kwâkņangindâ zâkņâ patâniņâ op ândiap. ² Anutuņâ gâsum sâlâpkoi sât luluņ ândeip. Mose zâk Anutugât a ambân gakârâpņâ osetziņan sât lulu ândeip. Oi Yesu zâk zo yatik ândeip.

³ Mirâ tuumap, zâkkât kotņâ mirâgât siņgi walâmap dâp yatik Yesugât kutsiņgiņâ Mosegât wâlâp. ⁴ (Mirâ mot zo aņâ tuutuunâ. Ka kut ñâi ñâi muyamuyagiņâ, zo mariņ Anutu

kânok.) ⁵ Mose zâk Anutugât a ambân gakârâpnâ zengât osetziñan ândim kore a op sât luluñ nep tuum ândeip. Zâk bet den sâi muyagibapkât op kore op ândeip. ⁶ Kristo ko nanñandâ Anutu a ambân gakârâpnâ nengât kâukniñâ ândiap. Zâk Ibânangât sât luluñ ândiap. Oi nen sumbemgât sinji kwatniñgip, zorat nângâm um bâbâlan op âinatkat mambât ândinat oi ko zâkkât a ambân gakârâpnâ bonñâ op ândinat.

Isirae a um kâtik urâwe, zo yatâ mân utnat.

⁷⁻⁸ Zorat Tirik Kaapumñâ Kembangât den itâ sâip. Zo nengât sinji sâip,

“Zen itârân Anutugât diñâ nângâm mâruman sâkurâpziñâ um kâtik urâwe, zo yatik mân upi. Sâkurâpziñâ mirâ kamân kâtikñan ândine mâsimâsikân muyagei um kâlagân lan urâwe. ⁹ Sâkurâpziñ hân zoren kut ñâi ñâi orâwan, zo kendon 40 umñan ek ândiwe. Ekñâ umziñ mân âburei lan zâizâiñ otnim mâsikâniwe. ¹⁰ Oi nâ zorat nânga bâliñ oi zengât itâ sâwan, ‘Zen umziñandâ gulip op gâmap. Zen nâgât mâtâp mân lânme.’ ¹¹ Yatâ op ândine kuk otziñgâm itâ sâwan, ‘Zen nâgât ândim nângâ kamânân mânâk bagibi.’ ”

¹² Bukurâpnâ, zengâren gâbâ ñâi zâk um kâtik op um sumun op Anutu kândâtkobapkât galem orañgâm ândibi. ¹³ Itârân Kembangât diñâ nângâmñâ mân birâbi sâip. Itârân sâip, zo narâk zirat op sâip. Zorat sirâmñâ sirâmñâ umziñandâ kâitzângobapkât den sâm galem orañgâm ândibi.

Bâliņangât mâsimâsikânâ zengâren gâbâ a nâi okņangji um gulip otziņgâbapkât op sâip.

Isirae a zengât siņgi nâņgâm kenġât utnat.

¹⁴ Nen Kristo nâņgâm pâlâtân kwâkņangâm kâtigem ândinat. Oi topkwap nâņgâm pâlâtân kwarâwen, zo âsâbân mem ândimņâ kikerân âi takâm Kristo sot bonņâ minat. ¹⁵ Kembugât ekabân den nâi itâ ziap,

“Zen itârân Anutugât diņâ nâņgâm zâizâiņ op um kâtik urâwe, zo yatik mân upi.”

¹⁶ A ikâ ziņâ diņâ nâņgâm tâtâlim um kâlak muyagiwe? Zo nâin gokņandâ buņâ. Mosenâ kândom otziņgi Aigita hânân gâbâ diiziņgip, a zo aksik ziņâ. ¹⁷ Mo a ikâ zengât Anutuņâ nâņgi sumunkoi kendon 40 âkip? Zo bâliņâ op ândim mirâ kamân kâtikņan mom naņgawe, zengât op yatâ oip. ¹⁸ Oi ikâ ziņâ zengât itâ sâm kâtigeip, “Nâgât ândim nâņgâ kamânân mân âibi?” Diņâ birâm ândiwe zo, zengât op sâip. ¹⁹ Zorat itâ nâņgâmen. Zen mân nâņgâm pâlâtân kwarâwe, zorat ândim nâņgâ kamânân mân âiwe.

4

Ândim nâņgâ kâmânân takânatkât sâm niņgip.

¹ Ândim nâņgâ kamânņan âinat sâsâņâ. Siņgi den zo mân gulipkoi buņ oip. Zorat neņgâren gâbâ nâiņâ mâtâbân gulip opapkât um girem utnat. ² Siņgi âlip den sâkurâpniņâ dâzâņgowe, zo yatik nen dâtnâņgowe. Ka sâkurâpniņâ zen den zo nâņgâm umziņan mân pane zeipkât zengâren bon buņ oip.

³ Siŋgi âlip nâŋgâm umniŋan pamen, nen ko ândim nâŋgâ kamânân bagimen. Anutuŋâ sâkurâpniŋaŋgât itâ sâip,

“Nâ kuk otziŋgâm itâ sâm kâtigiwan, ‘Zen nâgât ândim nâŋgâ kamânân mân bagibi. Zen nâ sot ândim nâŋgâ mân upi.’ ”

⁴ Anutu zâk narâk zoren yatâ sâip. Ka mâruman hân mot muyageip, narâk zoren Anutuŋâ nepŋâ tuum kwâkâm kendon tap nâŋgip. Anutuŋâ sirâm nâmburân kânok umŋan a sot kut ŋâi muyageziŋgip. Sirâm nâmburân zagât, zorat Kembugât ekabân den ŋâi itâ ziap,

“Anutu, zâk kut ŋâi ŋâi muyagem naŋgâm sirâm nâmburân zagât, zoren kendon tap naŋgip.”

⁵ Oi bet Isirae a mirâ kamân kâtikŋan um kâtik ândine Anutuŋâ den ŋâi u ziap, zo yatik zeŋgât op itâ sâip,

“Zen nâgât ândim nâŋgâ kamânân mân bagibi.”

⁶ Mârum ândiwe, zen siŋgi âlip nâŋgâm diŋâ birâm mân bagiwe. Ka a nâmbutŋandâ ândim nâŋgâyân bagibigât mâtâp ziap. ⁷ Wangât, bet narâk ŋâin Anutuŋâ narâkŋâ du sâip. A kutâ Dawidigât lâuyan den san, zo pâi itâ sâip,

“Zen itârâŋ diŋâ nâŋgâme oi ko um kâtik mân ândibi.”

⁸ Zorat op ko Yosua zâk mârum ândim nâŋgâ kamân bonŋâ muyagem ziŋgi sâi bet Anutuŋâ narâkŋaŋgât dum mân sâbap. ⁹ Zorat itâ nâŋgâbi, “Anutu hân mot muyagem naŋgâmŋâ kendon tap naŋgip, zo yatik Anutugât a ambân nenŋât ândim nâŋgâ kendon ŋâi tok ziap. ¹⁰ Anutu zâk

nep tuum nanġâm ândim nânġip, zo yatik a niñâ Anutugât ândim nânġâyân baginatñâ nep birâm ândim nânġânat.”

Anutu diñanġât topñâ.

¹¹ Oi niñan ġâbâ ñâiñâ lorem Isirae a mârûm mâtâp bâliñ lânâwe, zorik lânġbapkât ândim nânġâ kamânân âinatġât kâtiginat.

¹² Anutugât den, zo ândiândiñâ sot imbañanġoot. Oi sâu ñâi umñâ kândâtñâ sâtñoot zorat dâp walâm sât kâtik zo nem ġiari umniñâ sot um dâpniñâ zo nem mânânġâtmap. Oi um nânġânânġâniñâ sot umñâ nânġâm kubikkubik zorat topñâ muyagibapkât sâsân. ¹³ Kut ñâi ñâi, zo aksik muyagemap. Nâiñâ Anutugât mâtenan tik mân zemap. Zâkkâren kut ñâi ñâi muyap sot ekap buñ zemap.

Patâniñâ Yesu um bâbâlañ op mâte okñanġânat.

¹⁴ Anutugât tirik namâ galem a patâ ñâi ândiniñap. Anutugât nanñâ Yesu. Zâk sumbem walâm zâi ândiap. Zâk zo yatâ ândiapġât Kambu patâniñâ sâm nânġâm pâlâtân kwâkñanġâm ândinat. ¹⁵ Oi tirik namâ galem a patâniñâ zâk loreindâ nânġâniñâm mân nânġânânġâ mân opmap. Neñġâren mâsimâsikâ muyagemap, zo yatik mârûm zâkkâren mâsimâsikâ top top muyageip. Oi zâk bâliñâ mân oip. ¹⁶ Zorat nen um bâbâlañ op zâkkâren arindâ tânnânġomâmbap. Oi kut ñâi zo mo zo mâte otniñġi zâkkâren arindâ umâlipñanġât op tânnânġobap.

5

Yesu zâk sâknam nep tuugipkât Anutuñâ tirik namâ galem a patâ kwânângip.

¹ Hânân nenğâren Anutugât tirik namâ galem a gâsum sâlâpzânğoip zo, zen a zengât opñâ Anutu mâtenjan muyagem a zengât tosgât bâu mot Kembangât sinği sâm kom umbigât zâmbarip.

² Tirik namâ galem a yatâ zo, zâk zikñak a lotñâ ândiapkât kwakmak a sot gulip ândiândiñ zo âlip mulun kwatziñğâbap. ³ Topñâ yatâgât a zengât tosa sot zikñâ tosa ârândânğ Kembangât sinği nalem umbapkât sâsânğ.

⁴ Nep zâizâiñ zo a ñâi zik umgât mân tuubap. A ñâi Anutuñâ gâsum sâlâpkum nep diñ sâm pindip, a zo zâkñak tuubap. Anutuñâ Aaronğ yatâ gâsum sâlâpkuip.

⁵ Oi Kristo zâk zo yatik zik umgât nânği zari tirik namâ galem a patâ mân oip. Zo Anutuñâ gâsum sâlâpkumñâ itâ sâm nep diñ sâm pindip, “Gâ nannâ. Nâ irak zi gâsum sâlâpgoga nannâ ândiat.”

⁶ Oi den itâ sâip, “Gâ Melkasidek zâk yatâ tirik namâ galem a ândim zâiban.”

⁷ Yesu zâk hânân ândeip, narâk zoren umbâlâ patâ op isemñâ mumuñan gâbâ mâkâbapkât imbanğ zemñanğip, Anutu Ibâ, zâkkâren ninâu sâip. Oi Yesu zâk Anutu hurat kwâkñanğipkât Anutuñâ nânğânğip. ⁸ Yesu zâk nannâ ândeip oi lañ sâknam nep tuum âim sat lulu topñâ nânğip. ⁹ Kut ñâi ñâi op nanğipñâ sât lulu a ambân zen kubikziñğ ândiândi kâtik ândim zâimambi.

¹⁰ Zâk tirik namâ galem a patâ oip. Melkasidek, zâk mâruman Kembangât sinji nalem om kore okņangâm ândeip. Yesu zâkkât dâp ândibapkât Anutuņâ sâm pindip.

Katep zengât nângânângâ yatâ mân ândibi.

¹¹ Zorat den donbep ziap. Oi zen kin-dapziņ kâmbâk ândiegât dâzângobat, zorat nânga yâmbâriap. ¹² Zen narâk kêrep sinji âlip nângâm gawe. Zorat op ko zen sinji âlibân lâmbatņâ a nâmbutņâ kwâkâm zingâne dâp opap. Ka zen sinji âlibân mân lâmbatse. Zen yatâ zo sinji âlipkât den mâtenâ kwâkâm zingâbigât dâp ue. Zen nalem kâtikņangât dâp buņâ. Zen nam nânegârâk ândie. ¹³ Nam nime, zen katep sânat. Yatâ zorâņâ dap op den bonņâ zorat topņâ sâlâpkum nângâbi. ¹⁴ Nalem kâtikņâ zo lâmbarâwe zengât sinji. Um nângânângâziņ muyagei âlipņâ sot bâliņâ nângâm kâsâpkume, zengât sinji.

6

Anutu birâņangâm um melâņmelâņ, zo mân taap.

¹ Zorat nen Kristogât den mâtenâ zo birindâ zei den yâmbâtņâ zo târokwap sânat. Kembangât den top kwâkwatņâ zo birânat. Zo itâ. Um melâņmelâņ sot ândiândi sâņgiņâ bon buņ zo birâbirâņ sot Anutu nângâm pâlâtâņ kwâkwat. ² Yesugât korân yatâ mo yatâ too sanğonziņgâziņgâņ sot bet kâugân pâpan sot mu-muņan gâbâ zaatzaat sot narâk patin hâuņâ

minat, zorat den. ³ Anutuñâ nângâniñgi den nâmbutñâ târokwatnâ.

⁴ A siñgi âlip den mem umziñ pâi âsakñan âsagemap sot sumbemân gâbâ umgât gom sambe zorat den nângâm âkñâliwe sot Tirik Kaapum sot urâwe. ⁵ Oi Anutugât den zorat nângâne âlip oi narâk patâgât imbañâ zo nângâm âkñâliwe.

⁶ A yatâ zo siñgi âlip kândâtkom Anutugât nanñâ du poruyân kumbe yatâ upap. Zen yatâ utne a nâmbutñâ ziñâ Yesugât nângâm bâliñ kwapme. A yatâ zo dap op umziñ melân siñgi âlibân ga gibi?

⁷ Zorat den sumbuñâ ñâi sa nângâne. Hân ñâi mapñâ âsâbân gâi hân sânduksâi a kârâm kâmitme zengât nalem muyagemap. ⁸ Ka hân zorenâk hibuk bâliñjik muyagemap, zo bon buñangât Anutuñâ sâm bâliñ koi kârâpñâ simbap.

Kwik târârak kinkinjangât diñâ.

⁹ Bukurâpnâ, nâ den yatâ san, zo tâmbetagobigât buñâ. Zen siñgi âlibân kubikkubik op âlip upigât yatâ nângâm san.

¹⁰ Anutu zâk gulip orot buñâ. Zen zâkkât opñâ arâpñâ betziñan mem buku otziñgawe. Oi upme, zorat dap yatâ nelâmkubap? Buñâ.

¹¹ Zen itâ upigât otnigap. Zen aksik patâ siñgi âlibân kâtigem sumbemân âibigât um bâbâlan op mambât ândine narâk âkâbap. ¹² Oi mân lorem siñgi âlip a nângâm pâlâtân sot kâtigem ândim kut ñâi ñâi neñgât siñgi sâip, zo galem upme, zo zengât mâtâp lânbi.

Sumbemgât siñgi kwatniñgipkât mân kenğât utnat.

13 Anutuņâ Abaram siņgi den dukum patâ nâigât mâtenjan sâ m kâtigibat sâ m kârumņâ zikņan kwap sâ m kâtigeip. 14 Oi itâ sâip, “Nâ perâkņak mäsop mingiga kiurâpkâ laņ kârâm ândibi.” 15 Oi Abaram zâk den zorat bonņâ muyagibapkât mambât âkonņâ buņâ ândim bon muyageip.

16 Anâ a patâ nâi zâkkât mâtenjan sâ m kâtigem sâne sâ m kwâkâkwâkâņ orot zo mân muyag-ibap. 17 Zorat Anutu zâk a siņgi kwatziņgi um zagât upegât umņandâ kâtigei sâip. Zorat topņâ muyagei siņgi den zorat kwâkņan sâ m kâtik den sâ m târokwâip. 18 Anutu zâk sarâ buņâ. Den zagât siņgi den sot sâ m kâtik den zo kwânâņgâzikâm neņgâren tâmbetagoagoņangât sâi zâkkâren âiwen. Oi neņgât siņgi kut nâi sâip, zo kâtigem minatkat yatâ oip. 19 Siņgi kwatniņgawe, zorat bonņandâ ândiândiniņangât ândâniņ kâtikņâ, zo muyap buņâ. Oi ândâniņ zorâņâ tirik namin sâņgum umņan tik pane ziap, zoren âi gâsum kâtigemap. 20 Sâņgumņan zo Yesuņâ kândom otniņgâm bageip. Zâk Melkasidek zâk yatâ tirik namâ galem a op ândimapņâ yatâ oip.

7

Melkasidekât topņâ

1 Melkasidek zâk Salem kamân zengât a kutâ. Anutu u patâ, zâkkât tirik namâ galem a op ândeip. Abaramņâ a kutâ kâsarâpņâ zâņgomņâ âburem gâi Melkasidekņâ mâtâbân muyagem mäsop miņangip. 2 Oi Abaramņâ sikum meip,

zo kâsâpkum bâzagârân gâbâ Melkasidek kânok pindip. Melkasidek zâkkât kutnâ niinj denân itâ, “Târâraknâ a kutâ.” Salem a kutâ, zo niinj denân itâ, “Lumbeñâ a kutâ.” ³ Melkasidek zâk ibâ mam zekât kutziknâ Kembugât ekabân mân ziap, zorat topnâ mân nângâmen. Zâk sâkurâp kutziñâ ekabân mân ziap. Zâk âsaâsagin narâk ekabân mân ziap sot mumbapkât narâk ekabân mân ziap. Zâk Anutu nanñâ zâkkât dâp upapkât sâsâñ. Zorat narâk dâp tirik namâ galem a op ândeip.

Melkasidek zâk tirik namâ galem a nâmbutnâ ândiwe, zo walâziñgip.

⁴ Zi nângânek. Melkasidek zâk a zâizâinj nâi. Zâknâ sâkunninâ Abaram walip, zorat Abaram zâk sikum âlipnâ zo kâsâpkum bâzagârân gâbâ ma kânok zo pindip. ⁵ Bet Mose ândeip, zoren gâbâ Lewigât kiurâp nâmbutnâ zen tirik namâ galem upigât sâsâñâ. Zen Abaramgât kiurâp nâmbutnâ torerâpziñâ zenğâren gâbâ sikum kut nâi nâi bâzagârân gâbâ ma kânok mem ândiwe. Zen zo yatâ upigât den nâi Mosegât gurumin den ekabân ziap. ⁶ Ka Melkasidek zâk zenğât kâmurân gâbâ mân muyageip. Zâk mârumñan ândeip. Oi zâk Abaramğâren gâbâ bâzagârân gâbâ kânok meip. Anutuñâ Abaram sinji den kwâknangip. Abaram zâk a patâ oip. Melkasidek ko zâk a zâizâinj nâi op Abaram mâsop miñangip. ⁷ Zorat itâ nângânek, “A zâizâinjandâ giginâ mâsop memap.” Den zo bonñâ. Zo nâinñâ dap op kwâimbâbap? Zorat op ko itâ nângâmen. Melkasideknâ Abaram walâm ândeip. ⁸ Narâk zi tirik namâ a buñ orotñandâ sikum bâzagârân gâbâ ma kânok mime. Ka narâk

zoren ko Melkasidek zâk ândiândi kâtik ândibapkât sâsân, zâkñâ sikum Abaramgâren meip. Lewi mân âsageip, narâk zoren sâkunñâ Abaramñâ sikum kâsâpkum Melkasidek pindip. ⁹ Zorat op ko nâ zorat nânḡa itâ uap. Lewi, zâk bâzagârân gâbâ ma kânok memapñâ sâkunñâ Abarâm zâk sot Melkasidek sikum zo pindip. ¹⁰ Sâkunñâ Abaram mâtâbân gâi Melkasidek zâk sot kândianḡâwet, narâk zoren Lewi zâk mân muyageip. Zorat itâ nânḡânat. Lewi zâk sâkunḡânḡâren gok, zorat op sikum kâsâpkum bâzagârân gabâ ma kânok Melkasidek pindip yatâ uap.

Tirik namâ galem a Lewigât kâmut, zengât nep zo mân dâp oip.

¹¹ Lewigât kiurâp, Aaronḡât kâmut, ziḡ tirik namâ galem upigât Mosenñâ gurumin den ek-abân sâm ziḡip. Lewigât kiurâpñâ zengâren tirik namâ galem urâwe, zo âlip oi sâi wangât bet tirik namâ galem a ñâi Melkasidek yatâ muyagebap? ¹² Oi tirik namâ galem a kâmut sâḡiñâ zo siriksâi a uḡakñandâ galem upap. Yatâ oi sâḡiñanḡât den kâtik zo siriksâi uḡakñâ ñâi muyagibap. ¹³ Anutuñâ a ñâi Melkasidek yatâ upapkât sâip. Zâk Lewigât kâmurân mân muyageip. Zâk ñâin gokñâ. Mârum zâkkât kâmut zo, zengâren gâbâ ñâiñâ tirik namin nep mân tuubigât sâip. ¹⁴ Kembuniñâ Yesu, zâk Yudagat kiurâp zengâren gâbâ muyageip, zo nânḡen. Oi kâmut zo, zen tirik namâ galem upigât Mosenñâ den mân sâip.

15 Oi zorat topņâ itâ muyagiap. Tirik namâ galem a nâi Melkasidek, zâkkât dâp muyag-ibapkât sâsân. 16 A zo ândiândi kâtikkât imbanan tirik namâ galem op ândeipņâ ândiap. Zo sâkunziņangât den kâtik zeip, zorat dâbân buņâ. 17 Oi zâkkât den Kembuņâ itâ sâm muyagei Kembugât ekabân ziap,
 “Gâ Melkasidek zâk yatâ tirik namâ galem a ândim zâimâmban.”

Yesu zâk târotâro bonņangât nakņâ.

18 Gurumin den sângiņâ mârur zeip, zo lolot sot bon buņâ oipkât birâbirâņ. 19 (Den kâtik zorâņâ kut nâi mân kubikņangip.) Oi zorat hâuņâ Kembuņâ mâtâp âlipņâ muyagei zorâņ diiniņgi Anutu âlip mâte okņangâmen. 20 Uņakņâ muyageip, zo sâm kâtik den buņ mân muyageip. 21 Sângiņâ, zen sâm kâtik den buņâ tirik namâ galem a urâwe. Uņakņâ zi ko den kâtik kwâkņan namâ galem a op ândeip. Zâkkât den kâtik Kembugât ekabân itâ kulemgune ziap,

“Kembuņâ den sâm kâtigeip, zo mân birâbap. Zâk itâ sâip, ‘Gâ tirik namâ galem a op ândim zâimâmban, kâtikņâ.’ ”

22 Yatâ opņâ topņâ itâ nâņgânat. Yesuņâ târotâro bonņâ muyageip.

23 Tirik namâ galem a sângiņâ, zen ko donņep, zinziņ kâtik buņâ. Zen ândim momarâwe. 24 Uņakņâ, zâk ko ândiândi kâtik ândibapkât tirik namâ galem nep zo tuugipkât zem zâimâmbap. 25 Zorat narâk dâp a Anutu mâte okņangânam Yesugâren gâindâ âlip betniņan

mem tânnângomap. Zâk ândiândi kâtik ândiapkât âsâbân zengât op Anutugâren ninâu sâmap.

Yesu zâk tirik namâ galem a bonjâ.

²⁶ Tirik namâ galem a patâ, zâk hâlâlu sot tosa buj, saleknâ, bâliņ mâme a zen yatâ mân op ândiândiņ. Oi zâim hân sot sumbem walâm patâ op ândiap. Yatâ zorâņ nengât op Anutu mâteņan kin ândei dâp uap. ²⁷ Zâk tirik namâ galem a sâņgiņâ yatâ bujâ. Sâņgiņâ, zen sirâmņâ sirâmņâ ziņjâ bâliņangât opņâ Kembangât siņgi nalem omarâwe. Omņâ bet a ambân zengât op omarâwe. Kristo ko nengât op sâp kânok Kembangât siņgi sâm ândiândiņâ pâi âkip. ²⁸ Mosegât den kâtik ekabân a yennâ, umziņ lolotņâ, zen tirik namâ galem a patâ ândibigât den ziap. Bet ko Anutuņâ nanņâ tirik namâ galem a patâ op târârak sot hâlâlu op ândim zâimâmbapkât gâsum sâlâpkum sâm kâtigeip.

8

Yesu zâk u sumbemân tirik namin nep tuumap.

¹ Den zorat keetņâ itâ. Tirik namâ galem a patâniņâ ândiap. Zâk u sumbemân, imbanjâ mariņâ, zâkkât âsan bongen zariņ. ² Zâk hâlâlu namâ bonjâ zorat galem a pata ândiap. Namâ zo anjâ bujâ, Kembu zikņak muyageip.

³ Hânân tirik namâ galem a patâ zen Kembangât sii nalem umbigât sâm ziņgiņ. Zorat tirik namâ galem a patâniņâ Yesu, zâk dâp op Kembangât siņgi kut nâi pâmbapkât sâsâņ. ⁴ (Hânân den kâtik ziap, zorat dâp Kembangât siņgi nalem uuņ ândie.) Oi

Yesu zâk hânân ândim sâi namâ galem a patâ mân ândibap. ⁵ Hânân a zen nepziñâ tirik namâ yenñâ sot dâp zoren upme. Bonñâ ko sumbemân taap. Mose, zâk hâmbâ silep tuubam oi Kembuñâ itâ sâm dukuip, “Nânğat. Dâp bâkñan tirâpgowan, zo yatigâk silep mot zo tuuban.”

Târotâro uñakñanğât den.

⁶ Kristonñâ târotâro bonñâ muyageip, zorân sânğinñâ wâlap. Zo yatigâk tirik namin nep tuumap, zorân sânğinñâ wâlap. Târotâro uñakñan kut ñâi ñâi Anutuñâ nenğât sinği sâip, zorân sânğinñâ wâlap. ⁷ Mârum târotâro sânğinñâ zeip, zorân bon oi sâi bet ñâi muyagibapkât diñâ mân âsagebap. ⁸ Anutu zâk a zenğât nânği mân dâp oi itâ sâip,

“Gâtâm narâk ñâin Isirae a kâmut sot Yuda a kâmut, zen sot târotâro uñakñâ ñâi muyagibat. ⁹ Mârum sâkurâpziñâ Aigita hânân gâbâ diizingâm gam bitziñan gâsum zen sot târotâro orâwan. Târotâro uñakñâ ko târotâro sânğinñâ zo yatâ buñâ. Mârumñan târotâro zo mân lune nâ kândâtzânğowan.”

¹⁰ Oi Kembuñâ itâ târokwap sâip.

“Bet Isirae a zen sot târotâro upat, zo ko itâ. Nâ den kâtiknâ umziñan pa geibap. Oi umziñ kâligen kulemgua zimbap. Oi nâ zenğât Anutu ândibat. Oi zen kâmut gakârâpnâ ândibi. ¹¹ Oi a ñâinñâ a bukuñâ mo torenñâ itâ mân sâm kwâkâm pindâbap, ‘Hâiyop, gâ Kembuğât topñâ nânğâ.’ Buñâ. Zen giginñâ sot zâizâiñ pisuk topnâ nânğâm kwâtâtibi.

¹² Itâğât topnâ nânğâm kwâtâtibi. Nâ

tosaziņ birâbat. Bâliņâziņaņgât dum mân nânġâbat.”

¹³ Oi Kembu zâk târotâro uņakņaņgât den sâmnâ mârum zeip, zorat sâņġiņâ sâm birip. Oi kut nâi sâņġiņâ upam uap, zo mân zimbapkât sâsâņ.

9

Mârum Kembu mâte okņaņġâwe, zo yenņâ.

¹ Târotâro sâņġiņan Kembu mâte okņaņġâbigât mâtâp zeip. Oi zorat Kembugât hâmbâ silepņâ hânân zeip. ² Silep zo itâ tuuwe. Umņâ nâi mâteyâk hâlâlu namâ sâwe. Zoren kârâp sisij zo kirip. Oi zoren tâtatņâ nâi tâip. Zorat kwâkņan Kembugât siņġi nalem hâlâlu sâsâņ, zo tâip. ³ Umņâ nâi sâņġumņâ kom mânâņġâtne zeip. Zo hâlâlu kâtikņâ sâne zeip. ⁴ Zoren kâbak hitom âlip uuņâ goide kâtņâ tuutuun, zo tâip. Oi târotârogât omboņâ nakņâ tuutuun, zo sâkņan goideņâ kâpine tâip. Oi Aaroņġât tân kâm takâm âiyagip, zo sot âmaņ goide kâtņâ tuutuun, zorat umņan nalem kutņâ Mana, zo zeip. Oi târotârogât gurumin den kârân kulengoip, zo zeip. Kut nâi nâi zo omboņ umņan ziwe. ⁵ Omboņ kwâkņan sumbem a dâpņâ zagât abâtzikņandâ omboņ kwâkņan pam kirâwet. Osetzikņan tosaziņ buņ upapkât namâ galem aņâ bâu ġilâm lokimarâwe. Ziren kut nâi nâi zorat den kârep mân sâbat.

⁶ Kut nâi nâi zo kubikne zei namâ umņâ mâteyâk zoren tirik namâ galem a zen âsâbâņ zâim nepziņ tuumarâwe. ⁷ Ka namâ umņâ nâi

zoren tirik namâ galem a patâ zâk zikņik kendon patâ ņâigât umņan sâp kânok zâimâip. Oi gilâm buņ mân âimâip. Bâu gilâm sorâk âim zikņâ sot a ambân zeņgât tosgât lokimâip. Mân nâņgâm tosa muyagiwe, zo buņ upapkât yatâ opmâip. ⁸ Zorat topņâ Tirik Kaapumņâ itâ tirâpnâņguap. Tirik namâ galem a ziņ umņâ mâteyâk zoren zâim nep tuum ândiwe. Narâk zoren umņâ ņâi hâlâlu kâtik sâme, zorat bagibagiņangât mâtâp mân âsageip. ⁹ (Den san zi den sumbuņâ. Narâk zi topņâ nâņgâbigât san.) Hâmbâ silebân nalem sot zuu uuņâ, zorâņ dap op a ziņ Anutu mâte okņangâwe, zeņgât umziņ salekkobap? ¹⁰ Zo sâkkârâk den kâtik. Nalem sot toogât sot sâk saņgon zorat den zeip, zo yatâ. Zo zinziņ kâtik mân sâsâņâ. Bonņâ muyagei zo birâbirâņ.

Kristo zâk tirik namâ nep bonņâ tuugip.

¹¹ Kristoņâ ko kut ņâi ņâi bonņâ muyagibap sâsâņâ. Zorat zâkņâ tirik namâ galem a patâ muyageip. Oi hâmbâ silep tobat ņâi, bonņâ, betņâ mân tuutuun, hânân mân ziap, zoren bageip. ¹² Zâk noniņ makau zeņgât gilâm sot buņâ. Zikņâ gilâmņâ hâlâlu namîn sâp kânok bagei gilâmņandâ sâņgâniņ meip. Sâņgâniņ meipkât zâkkât siņgi urâwengât zâkkât siņgi op zâimânat. ¹³ Noniņ makau zeņgât gilâm, zorâņ a sâkziņ salekkubapkât aam sâkziņan pane hâlâlu minziņgi Kembu mâte okņangâmarâwe. Makau kârâbân sem simbup oip, zorat kâuņâ zorâņ sâkziņan saņgori Kembu mâte okņangâmarâwe. ¹⁴ Kaapumņâ ândeipņâ ândiap sot ândibap, zâk Kristo mam okņanggi zâkņâ um sâkņâ salek

op Anutugât sinji sâmbândiandinâ biri gilâmñâ geip. Oi Kristonâ gilâmñandâ umniñ sañgorip. Nen orot mâmeniñ gukupitñandâ tuuginâ umniñ sumunkoip, zo Kristonâ sañgori salekkoip. Gilâmñâ umniñ sañgori Anutu, ândiândi mariñâ, zâkkât kore mâman a ambân urâwen.

Kristogât gilâmñandâ kut ñai ñai sânghân meip.

¹⁵ Zorat Kristo zâk târotâro unakñangât nakñâ oip. Târotâro sânghân ândim tosa muyagiwe, zo buñ upapkât moip. Oi zorat zâkkât sinji a zen bet sâwât, ândiândi kâtik zengât sinji sâip, zo âlip mimbi.

¹⁶ Bet sâwâtkât mâtâp itâ ziap. Mariñandâ moi ko galem upme. ¹⁷ Wâghân ândei bet sâwât den sâsân zo yen zimbap. Moi ko den zorat bonñâ muyagibap. ¹⁸ Zorat târotâro sânghân zo gilâm buñ mân muyageip. ¹⁹ Mose zâk den kâtigân den top top minduminduyân a dâzângom nangâm makau sot noniñ gilâm too sot mâpotñâ râma sâmotñandâ zoren saam zorânâ gilâmân kwândenâ Kembangât ekap sot a ambân aksik patâ kwititapkoip. ²⁰ Zâknâ itâ dâzângoip, “Anutunâ târotâronâ sâmbândiân zingip, zorat gilâm zi.” ²¹ Yatigâk hâmbâ silep sot âman mot gilâmñâ kwititapkoip sañgonzingip. ²² Zorat den kâtikñan sâsânangât kut ñai ñai âksik sañgon nangânangân sot gilâm buñ, zorân tosa guligulipkun mân ziap.

Kristo zâk sânghânñi meip dâp oip.

²³ Sumbemân kut ñai ñai bonñâ ziap. Oi zorat dâp hânân gilâm yenñandâ kut ñai ñai sañgonbapkât sâsânâ. Uren bonñâ ko Yesu zikñâ sânghânñâ patâ sañgonbapkât mâtâpñâ muyageip.

²⁴ Zorat opnâ Kristo zâk tirik namâ hânân, betnâ tuutuun, u bonnâ zorat dâp, zoren mân bageip. Zâk u sumbemân tirik namâ bonnâ, zoren bageip. Oi zoren Anutu mâtenan ândim niinangât op nep tuumap.

²⁵ Tirik namâ galem a zen kendon dâp nonin makau kom gilâm mem zâime. Kristo zâk zo yatâ mân oip. Zâknâ sâp kânok um sâknâ zo Kembugât sîngi sâm zâi pâip. ²⁶ Kristo zâk tirik namâ galem a nâmbutnâ zo yatâ opmâip sâi hân muyageibân gâbâ sâknam nângâm gâbap. Zâk yatâ mân opnâ narâk muruknan zi suupnin mem tosanin gulipkubapkât muyageip. ²⁷ Anâ kânok munatkât sâm ningip. Oi zorat kwâknan dinninâ sâm kwâkâbapkât sâsânâ. ²⁸ Oi Kristo zâk yatik a donbep nenngât tosanâ kwâknan zari sâp kânok moipnâ dum ga bâlinâ sanjonbap, zo bunâ. Zâk gâbapkât um bâbâlan op mambât ândimen, nen miningâbapkât gâbap.

10

Mosegât den kâtik zo bonnanngât dâpnâ.

¹ Den kâtik Mosenâ sâm muyageip, zo bonnâ bet muyagibap, zorat mân sâip. Bunâ. Zorat dâp hânân muyageip, zorat op sâip. Zo bonnâ bunâ. Zorat op ko tirik namâ galem a, zen den kâtik zo lum kendonnâ kendonnâ Kembugât sîngi nalem om ka om gane ma Anutu mâte oknanngâme. Zen âlip mân um hâlâlu minzingâmap. ² Yatâ oi sâi Kembugât sîngi kut nâi nâi uunâ, zo bun opap. Zoren Anutu mâte oknanngâme, zengât tosa bun oi sâi tosazinanngât nângâ kwâkâ dum mân upe.

³ Kembangât sinji uuñâ, zo kendonñâ kendonñâ muyagei tosazinangât nângâme. ⁴ Noniñ makau gilâmñâ, zorân dap op tosazin gulipkubap? Zo bunâ.

⁵ Zorat Kristonñâ hânân gibam Ibâgâren den itâ sâip,

“Kut nâi nâi gâgât sinji ume, zorat mân ot-gimap. Sâk ko muyagem nigat. ⁶ A ziñ umziñ mân kubikangâm zuu kâmbâk, zo kâmbukñâ uuñâ sot bâliñangât tosa buñ upapkât kut nâi utnetâ gâ zorat nângâna mân dâp uap. ⁷ Zo nângâm itâ sâwan, ‘O Anutu, sâtkâ lubam gewan. Kembangât ekabân nâgât den kulemuwe, zorat dâp muyagenibap.’ ”

⁸ Den itâ sâip, zo ziap, “Kembu, gâgât sinji nalem uuñâ sot zuu kâmbâk bâliñangât tosa buñ upapkât pâpan, zorat mân otgimap. Zorat âkongimap.” ⁹ Oi den nâi itâ târokwap sâip. “O Anutu, gâgât den lubam gewan.” Yatâ sâmñâ kut nâi sângiñâ kâbakñem unakñâ nâi kwânângip. ¹⁰ Zorat Anutugât dengât opñâ Yesu Kristo sâkñandâ suupniñ mei um salek urâwen. Zo sâp kânok oip, zorat zinziñ kâtikñâ ziap.

Yesu zâk nenğât suup meip.

¹¹ Tirik namâ galem a, zen sirâmñâ sirâmñâ nepziñ tuum Kembangât sinji nalem om ka om op ândime. Oi zo tosa âlip mân gulipkumap.

¹² Kristonñâ bâliñangât suup sâp kânok mei âki u Anutugât âsan bongen zarip, ândiap. ¹³ Oi zâk zoren kâsarâpñâ kiñangât kombân upigât mambât ândiap. ¹⁴ Um hâlâlu orotñangât mâtâp

ândimen, nenġât umniġ sâp kânok memġâ ku-bikkubikniġaġġât nep tuum naġġip. ¹⁵ Oi Tirik Kaapumġâ den sapsun niġġâmap. Den itâ sâi ziap,

¹⁶ “Kembuġâ den sap, zo itâ, ‘Nâ dinnâ kâtikġâ umziġan pa geibap. Oi umziġan kulemgua zimbap.’ ”

¹⁷ Oi den ġâi itâ târokwâip,
“Nâ tosaziġ birâbat. Bâliġâziġaġġât dum mân nâġġâbat.”

¹⁸ Tosaniġ buġ oi zorat Kembuġât siġġi noniġ makau kom uuġâ zo buġ upap.

Sarâġâ buġ Anutu mâte okġaġġânat.

¹⁹ Bukurâp, Yesu zâk ġilâmġandâ mâtâp mem niġġipkât nen hâlâlu namin zâinam umniġ bâbâlaġ uap. Yesuġât op tirik namâ umġâ ġâi, hâlâlu kâtik sâme, zoren âlip baginat. ²⁰ Yesu zâk zorat mâtâp uġak, zo muyageniġġip. Zâk zikġak ândiândiġ uġakġâ muyagem niġġip. Zâk sâġġum kom mânâmânâġġât zo walâm umġâ ġâi, zorat hâlâlu kâtik sâme, zoren bageip. ²¹ Zâkġâ Anutuġât tirik namâ bonġâ zorat galem a ândiap.

²² Zorat nen nâġġâm pâlatâtġ kwâkġaġġâm um hâlâlu sot um bâbâlaġ op mâte okġaġġânat. Zo umniġâ tosaġâ sumunġoip, zo ġilâmġandâ saġġori salekkoi sâkniġâ too salekġâ saġġori mâte okġaġġânat. ²³ Oi sâi kâtikkâtigiġandâ kut ġâi siġġi kwatniġġipkât siġġi den zorik mem ândim kâtiginat. ²⁴ Oi galem oraġġâm buku orot nep sot nep âlipkât esapagom kin nep tuunat. ²⁵ Oi a nâmbutġâ siġġi âlipkât minduminduyân mân game, nen yatâ mân op zâimânat. Narâk

patâ mâte otningap. Zo yatâ nângâm kâtigemnâ tânagom kinat.

Bâliņangât nângâm bâbâlaņ orot, zorat den.

²⁶ Nen den bonņandâ umniņan âsagei bâliņâ bâbâlaņâk oindâ zorat nâiņâ suup mei gulipkubap? Buņâ. Yatâ mân ziap. ²⁷ Zo ko zo yatâ oindâ sâi ko hâuņâ yâmbâtņâ sot kârâp patâ zorâņ mambâtningâm zembap. Kârâp zorâņâ Kembugât siņgi a kâsarâpziņ zo ziņgesibap. ²⁸ A nâiņâ Mosegât gurumin den zo nângâm kumbap, zo ko a zagât mo karâmbut, ziņâ tosaņâ sâm muyagine a ambân ziņâ a zo tosaņangât kune mumbap. Zo yatâ upme. Mân birâbigât sâsâņ. ²⁹ Oi a nâi, zâk Anutugât nanņâ mem ge kwâkwat okņangâbap, zâk hâuņâ mimbap. Târotâro uņakņangât gilâm zorat nâņgi yenņâ opmap, zâk hâuņâ patâ mimbap. Oi nâi zâk buku orot mariņâ, Kembugât Kaapum sâm bâliņ kwâpap, zâk hâuņâ walâwalâņ mimbap sâmen.

³⁰ Anutugât topņâ nângâmen. Zâkņâ den mâtâp nâi itâ sâi ziap,

“Tosagât hâuņâ ziņgâziņgâņ, zo nâgât nep.
Hâuņâ mâkâmâkâņ, zo nâņâ upat.”

Oi Kembugât den nâi itâ ziap,

“Kembu nâ arâpnaņgât den sâm kwâkâbat.”

³¹ Zorat itâ nângânâ, “Anutu ândiândiņ, zâkkât bikņan âiâiņ, zo yâmbâtņâ.”

Siņgi âlip mem birâ mân utnat.

³² Zen mârum kut nâi opmarâwe, zo nângâbi. Narâk zoren siņgi âlip gâi umziņâ haņsâi sâknam kwâkņan ândim sâknam nep tuum kâtigiwe.

³³ Narâk nâin nâmbutnâ zen a mâteziņan diizingâm mem nâi nâi otzingâm sâknam zingâm sâm bâliņ kwatzingâwe. Oi zengâren gâbâ nâmbutnâ zen bukurâpziņâ yatâ otzingâne sâknam ârândâņ nângâwe. ³⁴ Zen bukurâpziņâ tâk namin zâine zengât op umbâlâ urâwe. Oi kât sikum betziņan mine sikum bonņâ zinziņâ kâtik zo neņgât siņgi sumbemân pâi ziap sâm, nângâne âlip oip.

³⁵ Oi um bâbâlaņ op kâtigem ândim zâkkâren sângân patâ mimbi. ³⁶ Zorat zen kâtigem Anu-tugât den lum ândim, Anutu zâk kut nâi siņgi kwatzingip, zorat bonņâ mimbi. ³⁷ Kembugât ekabân den nâi itâ ziap, “Zorat narâknâ pâņkânok ziap. zo âki gâbapkât sâsânâ, zo mân tap nângâm kek gâbap.”

³⁸ Oi den nâi itâ ziap, “A âlipnandâ nângâm pâlâtâņgât op ândiândi mimbi. Ka a zen loribi oi ko zengât nânga mân dâp upap.”

³⁹ Nen ko lorem tâmbetagoagoņan âiâiņ, zorat siņgi buņâ. Nen nângâm pâlâtâņ kwâkņangindâ um dâpniņ hâlâlu zimbap, zorat siņgi.

11

Nângâm pâlâtâņgât den.

¹ Kut nâi siņgi kwatniņgip, zorat nângâm um bâbâlaņ op mambât ândiândiņ, zorâņâ nângâm pâlâtâņ uap. Kut nâi nâi mân igikņâ umņâ aņgân kârâm mem ândiândiņ, zorâņâ nângâm pâlâtâņ uap. ² Kembugât siņgi a sâņgiņâ, zen nângâm pâlâtâņziņoot ândine Anutuņâ zingiri

âlip oip. ³ Hân sumbem zo Anutugât sâtkât muyageip. Zo nângâm pâlâtân sot ândim nângâm kwâtâtimen. Kut nâi nâi igiknâ, zo mân igiknan gâbâ muyageip.

Abe sot Enoko sot Noa, zengât den.

⁴ Abenâ Kembu nângâm pâlâtân kwâknanngâm ândim Anutugât sinji râma kom oi sei Anutuñâ egi âlip oip. Âtânâ Kain ko nalem Kembugât sinji om pâi Anutuñâ birip. Abe zâk nângâm pâlâtânngât Anutuñâ egi a âlipnâ oi nalem zâkkât sinji oip, zo mem Abegât a târâraknâ sâip. Abe zâk nângâm pâlâtânoot ândeipkât nânga mumunandâ mâtâp âlipnâ tirâpnânngoi ziap.

⁵ Henok zâk Kembu nângâm pâlâtân kwâknanngâm ândeip. Zorat mumunan mân âibapkât Anutuñâ gwâlâ mem zari a ziñ kârue. Oi mân mem zarip, narâk zoren Anutuñâ Henokât topnâ itâ sâm muyageip, “Henok eksa âlip uap.” ⁶ Mân nângâm pâlâtân kwâknanngâm ândeindâ Anutuñâ ningiri âlip orot, zo mân taap. Nâi zâk Anutu mâte oknanngâbap, zâk kândom itâ nângâbap, “Anutu ândiap. Oi Anutu mâte oknanngâm konsâm ândibi, zen bonnâ muyagem zingâbap.”

⁷ Noa zâk Kembu nângâm pâlâtân kwâknanngâm ândeipkât kut nâi bet âsagibap, zorat Anutuñâ den kânnan dukui. Dukui Noanâ hurat kwâknanngâm ziknâ sot ambâ murarâpnâ gwâlâ ândibigât wanngâ tuugip. Yatâ oi a nâmbutnâ, bâliñ mame a zengât topziñ muyageip. Oi Kembu nângâm pâlâtân kwâknanngâm ândeipkât tosa bun orot, zorat bonnâ meip.

Abaram.

⁸ Abaram zâk Kembu nângâm pâlatân kwâkņangâm ândeipkât hânņâ birâm ñâi galem upapkât diņâ muyagei lugip. Oi hân zorat mo zorat sâip, zo mân nângâm sât lulu op lum arip. ⁹ Kembu nângâm pâlatân kwâkņangâm ândeipkât hân sinji kwâkņangip, zoren âimņâ kwande ândeip. Zoren ândim hâmbâ silebân tâtat mâme oip. Hân zo Isaka sot Yakobo, zekât ârândân sinji kwatzikip. Oi zet zo yatik urâwet.

¹⁰ Abaram zâk kamân ñâi zinzin kâtikņâ Anutunâ muyageip, zorat nângânângâyâk ândeip. ¹¹ Sera, zâk zo yatik Kembu nângâm pâlatân kwâkņangâm ândimņâ ambân sombâ ândim imbanâ muyagem kâmbonâ oip. Kiungât sinji kwâkņangip, zâkkât diņangât nângi bon oip. ¹² Zorat a sombâ op imbanâ buņ oi zâkkâren gâbâ kiun donbep muyagiwe. Kiurâp zo sumbemân sângelak tap arie, tenğâziņ zorat dâp oip. Oi saru sâtņan sak ziap, zo aņâ mân sâlâsâlâpkun, zorat dâp muyagiwe.

¹³ A zo, zinâ Kembu nângâm pâlatân kwâkņangâm ândim mom nanğawe. Kut ñâi ñâi sinji kwatzinğip, zorat bonņâ mân memņâ âkņan ândi zeikņâ mâpâsem ândiwe. Yatâ opņâ topzinâ itâ nângawe, “Nen hânân yen kwande ândien.” ¹⁴ Den yatâ sâm hân kâuk ñâi muyaginam nângâm ândiwe. ¹⁵ Oi ziiņâ mirâ kamân kândâtkuwe, zorat nângâ kwâkâ mân urawe. Zorat otziņgi sâi âburinâ sâm âlip âburibe. ¹⁶ Zen mirâ kamân ñâigât âkņâle urawe. Mirâ kamân âlipņâ ñâi sumbemân ziap, zorat âkņâliwe. Yatâ urawe,

zorat op Anutuñâ, zâk zengât Anutu, zâkkât yatâ sâindâ nânghi mân bâliñ opmap. Wangât Anutu, zâk zikñak kamân patâ ñâi muyagem zengât sinji sâip, zorat.

Isaka sot Yakobo.

¹⁷ Abaram zâk Anutuñâ mâsiki nângâm pâlâtân kwâkñangâm ândeipkât nanñâ Isaka Kembugât sinji sâm kumbam oip. Abaram zâk sinji den memñâ nan kânok zo buñ upapkât Anutugât sâtñâ lugip. ¹⁸ Anutuñâ mârûm Abaram itâ sâm dukuip, “Isakagâren gâbâ kiurâpkâ âsagem lañ kârâm ândibi.” ¹⁹ Abaramñâ itâ sâm nanñâ kumbam oip, “Anutu zâk a mumuñan gâbâ mângiziñgâbapkât imbañâ zemñangap.” Yatâ sâipkât nanñâ mumuñan gâbâ yatâ mâburem pindip.

²⁰ Isaka zâk Anutu nângâm pâlâtân kwâkñangâm ândimñâ imbañâ mem Yakobo sot Esau mâsop minzikâm kut ñâi bet muyagibap, zorat den kânñan dâzâkoip. ²¹ Yakobo zâk yatik Kembu nângâm pâlâtân kwâkñangâm ândeipkât mumbam op Yosepe nanzatñâ mâsop minzikip. Zâk tâññâ gâsum pindiñsâm tap Anutu mâtâsemñâ mâsop minzikip. ²² Yosepe zâk Kembu nângâm pâlâtân kwâkñangâm ândeipkât mumbapkât narâkñâ mâte oi Isirae a zen bet Aigita hân birâm âibi, zorat nângâmñâ sinjitñâ mem âibigât den kânñan dâzânngoip.

Mose sot Yosua.

²³ Mose muyagei ibâ mamñâ zet Kembu nângâm pâlâtân kwâkñangâm ândiwetkât egitâ

âlip oi a kutâgât den zorat mân kenġât op kâin karâmbut katep tik pâitâ zeip.

²⁴ Mose zâk lâmbatnâ Kembu nângâm pâlâtân kwâkņangâm ândeipkât a kutâ Parao bârâtņangât nanņangâren sinġi sânat sâne kwâkâziņġip. ²⁵ Zâk Anutugât a ambân gakârâp zen sot umbâlâ sot sâknam nângâbapkât sâlâpagoip. Zâk Aigitâ a os-etziņan ândim narâk pânġânok um sâkkât âkņâlê bâliņâ zo lum sâtâre upapkât nâņġi mân dâp oip. ²⁶ Oi Aigitâ hânân gâbâ kât sikum zorat nâņġi ġiġiņ oip. Oi Kembuņâ a bâliņan gâbâ mâkâniņgâbapkât sâsân, zâk yatik sâknam nângâm ândibapkât nâņġi bon oip. Zo ġâtâm sâņġân mimbapkât yatâ nângâm oip.

²⁷ Zâk Kembu nângâm pâlâtân kwâkņangâm ândeipkât a kutâ kukņâ zorat kenġât mân op Aigita hân birip. Oi Anutu mân igikņâ, zo senņâ ekņâ yatâ zâkkâren pâlâtân oip. ²⁸ Mose zâk Kembu nângâm pâlâtân kwâkņangâm ândeipkât sâi sumbem a kâwaliņoot zâk mân zâņġobapkât Pasowa kendonân râma kom gaam ġilâmņandâ mirâ hânġiyân sanġorâwe. Sumbem a kâwaliņoot zorân murarâpziņ, kândom kâtep, zo tâmbetzâņġobam ga ekņâ walâziņġip.

²⁹ Oi Isirae a zen Kembu nângâm pâlâtân kwâkņangâm ândiwegât saru kuriņan mâtâp âsagei lân âiwe. Aigitâ a ziņ yatâ utnâ sâne saruņâ gwâkâziņġip.

³⁰ Isirae a zen Kembu nângâm pâlâtân kwâkņangâm ândiwegât Yeriko kamânân paņ patâ kirip, zo haamġum âinetâ sirâm nâmburân zagât âki amuņ ġei ġiligâlaksâip. ³¹ Mâtâp

ambân Rahaba, zâk Kembangâren nânghâm pâlâtân kwâknanghâm ândeipkât Isirae a hân ek mânânghârâwet, zet buku otzikip. Yatâ oipkât den kwâkâ a zen sot mân kuwe.

Kembangât a nâmbutnâ, zengât den.

³² Den kêrep mân târokwap sâbat. Gideon, Barak, Simson, Yepita, Dawidi sot Samue sot Propete a nâmbutnâ zengât den sâm arindâ sâi kêrep opap. ³³ Zen aksik Kambu nânghâm pâlâtân kwâknanghâm ândiwegât a kâmut patâ mem ge kwatzingâwe. Kubikkubik nep tuum biranâwe. Kut nâi nâi sinji kwatzingip, zorat bonnâ miwe. Zuu kâtik Laion lâuzin doonguwe. ³⁴ Kârâp kâligen zâmbane Anutonâ mem sânduknan kwatzingip. Anâ sâunâ kârâzingânâ sâne kâtigem ândiwe. Lolot ândiwenâ imbanâ mem ândiwe. Kâmbamân a kâwaliziņoot ândiwe. Hân torengen kâsazin zânghom molizingâm ândiwe. ³⁵ Ambân nâmbut zengât narâpzinâ mumunjan gâbâ zaatne galem otzingâwe. A nâmbutnâ a zin sâknam kwatzingâm mem nâi nâi otzingâwe. Oi sinji âlip birâne mân zânghonat sâne ândiândi kâtiknan zaatpigât nânghâm den zo birâwe.

³⁶ A nâmbutnâ a zin den bâlin top top sâm dâzânghom lapitizingâwe. Oi nâmbutnâ kin bitzin saam tâk namin zâmbarâwe. ³⁷ Nâmbutnâ kâtnâ zânghowe. Nâmbutnâ nak gaanâ gaazingâwe. Nâmbutnâ kâmbamnâ zânghom gânduzin mânânghârâwe. Nâmbutnâ kanpitâ ândim nonin râma sâknâ akum ândiwe. Mandu yatâ op sâknam kwâknan ândiwe. ³⁸ Hân a nâmbutnâ ândiwe, zengât dâp mân ândiwe. Zen a âlipnâ. Zen mirâ

kamân kâतिकण sot barâ kâतिकण ândiwe. Kât kiyân sot hân mâtâpņan ândiwe.

³⁹ Zo zen aksik Anutu nângâm pâlâtâņ kwâkņanğawegât Anutuņâ zingiri âlip oip. Oi kut ñâi sinđi kwatziņgip, zorat bonņâ mân muyagiwe.

⁴⁰ Topņâ itâgât. Anutu zâk neņgâren kut ñâi zâizâiņ pâmabpkât nâņgi zeip. Zorat nen buņan ândiândi âlip ândibigât mân nâņgâziņgip.

12

Yesu zâk kândom otniņgipkât zâk wâratkum kâtiginat.

¹ A sâņgiņâ kâmut patâ yatâ zorâņ haamnâņgom niņgit tegât kut ñâi yâmbât sot bâliņanğât tâkņâ kâpinâņgomap, zo mânâņgât birânat. Oi mâtâp tirâpnâņgowe, zorik âkonņâ buņ sârârâk kârâm âim kikerân takânat. ² Oi Yesu, nâņgâm pâlâtâņgât mariņâ sot bon muyamuyage, zâkkâren sen kwap ândinat. Zâk sâtâre muyagibapkât sâsâņâ, zorat nâņgâm poru nagân sâknam nâņgâm moip. Oi zorat aņun kwâkņan zari nâņgi yenņâ oip. Yatâ opņâ Anutu, imbaņâ mariņâ, zâkkât âsan bongen zarip, ândiap. ³ Bâliņ mâme zen kâsa okņanğâm mem ñâi ñâi okņanğâne nâņgâm tâtâlim kâtigeip. Zen ko umziņ loribegât zâkkât nâņgâmņâ âkonņâ buņ kâtigibi.

Anutuņâ kubikniņgâmap, zorat den.

⁴ Zen bâliņandâ lotņan kwatziņgâbâ sâi kâtigem um sâkziņ kubikaņğâm kinkin, zo yatâ op ândiwe. Ka bâliņandâ kâtigem tâmbetzâņgobat sâi ko dap upi?

⁵ Anutuñâ narâpnâ zângonsâm itâ sâip. Den zo nelâmzânquap? Den zo itâ sâip,
 “Nannâ, Kembuñâ kubikgigi nângâna mân giginâ upap. Kubikgigi umgâ mân loribap. ⁶ Anutu zâk a umñâ gâsuziñgâm zengât narâpnâ sâmap, zen zângom kubikziñgâmap.”

⁷ Zorat op ko Kembuñâ kubikziñgâbam sâi mân kenğât upi. Anutu zâk ziñgiri nan bârarâp utne yatâ otziñgâmap. Zengâren ibârâpziñandâ yatik narâpziñ kubikziñgâme. ⁸ Anutuñâ zen kubikziñgâmap. Mân kubikziñgi sâi ko lañân gâbâ âsagiwe sâbem. ⁹ Oi ñâi sâbâ. Hânân ibârâpniñ zen nângom kubikniñgâne dinziñâ lum hurat kwatziñgâmen. Oi sumbem mariñâ, um dâpniñangât Ibâ, zâk yatik hurat kwâkñangâm ândeindâ dâp upap. Yatâ op ândim, ândim kwâtâtinat. ¹⁰ Hânân ibârâpniñ ziñ narâk pânkânok âkñâleziñâ dâp nângom kubikniñgâme. Sumbem Ibâniñandâ ko âlip op ândinatkat kubikniñgâmap. Zikñâ hâlâlu ândiândiyân târokwatnatkat opmap. ¹¹ Kubikkubik muyagibap dâp, zo nângindâ umâlip mân oi sâknam nângâmen. Oi bet ko kubikkubigân ândim kâtigimen, neñgâren bonñâ muyagemap. Kubikkubikkât bonñâ zo târârak ândiândiñ sot um lumbeñâ.

Kâwali muyagem tânagobi.

¹² Zorat zen bitziñâ lolot sot pabutziñ bâliñâ zo kubikñâ kâtigibi. ¹³ Oi kinziñ lânbigât mâtâp zo kubikñâ zengâren pabutziñ bâliñâ zo âlip oi lân âlip upi.

14 Zen a aksik patâ zen sot lumbe ândiândiņągât nep tuubi. Oi um hâlâlu op ândibigât kâtigibi. Um sumun sot ândim Kembu igikņâ, zo mân ziap. 15 Zengâren gâbâ nâiņâ Anutugât tânzâņgozâņgoņ, zo walâbapkât galem oraņgâm ândibi. Oi osetziņan um kâlak dengât kârâpņandâ zingesebapkât galem oraņgâm ândibi. 16 Oi zengâren gâbâ nâiņâ Esaugât mâtâbân lâņ lâņ ândiândiņ sot a hurat mân kwâkwat mân upap. Esau zâk nalem kânok zorarâk op kândom âsaâsagiņągât bet sâwât zo birip. 17 Zen zâkkât nâņgâme. Zâk bet mâsop mimbâ sâi aņgân kârîp. Kut nâi oip, zorat isem umbâlâ op um melâņmelâņągât mâtâp mân muyageip.

Nen Sinai bakņâ buņâ, Sioņ bakņâ mâte urâwen.

18 Narâk ziren zen bakņâ nâi gâsum mâsâsuatme. Kârâpņoot, zoren mân âiwe. Oi nâtâtikņâ, sasa sot pibâ zorat umņan mân bagiwe. 19 Oi lâmun diņâ patâ sot den kwamît patâ zo mân nâņgâwe. Mârum ko sâkurâpziņâ mirâ kamân kâtikņan ândim den zo hiriņsâbapkât ninâu sâwe. 20 Den itâ muyageip, zorat nâņgâne imbaņâ oip, “A mo zuu nâiņâ bakņâ zo lâņi kâtņâ kune mumbap.” 21 Kut nâi zo sânmâm kwâtkwâtņoot muyagei Mosenâ sâip, “Nâ kenġât op sânmâm sâmbuap.”

22 Mârum yatâ âsageip. Narâk zi ko zen bakņâ yatâ zoren buņâ. Zen Sioņ bakņâ, Anutu ândiândiņ, zâkkât kamân patin sumbemân, Yerusalem kamân uņakņan ga giwe. Oi sumbem

a donjbe, a mân sâlâpzângezângej sot sâtâre mindumindu patâ. ²³ Anutugât narâpñâ kutziñ sumbemân kulemgoi ziap, zen mâte otziñgâwe. Oi a aksik patâ neñgât den sâm kwâkâkwâkân a patâ, Anutu sot a hâlâlu minziñgip, zengât um dâpziñâ, zengâren târokwarâwe. ²⁴ Oi Yesu târotâro uñakñangât nakñâ, zâkkâren gamñâ gilâm sañgonsañgon mâte urâwen. Gilâm zorân Abegât gilâmñâ tosa sâm muyageip, zo yatâ buñâ. Yesugât gilâm zorânâ sañgoniñgâbapkât geip.

Anutuñâ hân sot sumbem mângizikâbap.

²⁵ Zen den dâzângeobap, zo zâk kândâtkubegât galem orañgâm ândibi. Mârumñan hânân ge Sinai bâkñan gâbâ sâkurâpziñâ den dâzângeoi birâne hâuñâ muyageziñgip. Zi sumbemân ândim den dâtnângeomap, zâk kândâtkom dap yatâ hâuñâ buñ ândinat? ²⁶ Anutuñâ Sinai bâkñan den sâi diñandâ hân mânggeip. Oi zi ko du âsagibapkât sâm kâtigeip. Anutuñâ itâ sâip,

“Nâ narâk ñâin dum hân mângimñâ sumbem ârândân mângibat.”

²⁷ Dum mângibat sâip, zo ko kut ñâi ñâi muyageip, zo mânggei buñ upapkât nângeâm sâip. Buñ oi zinzij kâtik zo muyagem yen zimbi.

²⁸ Nen Anutugât um topñan ândinatkât sinji kwatniñgip, zo zinzij kâtikñâ. Zo minat, zorat Anutu sâtâre okñangânat. Oi pindiñsâm hurat kwâkñangâm kenjât op mâpâsinat. ²⁹ Wangât, Anutuniñâ, zâk kârâp patâ yatâ, zorat op ko. Kârâpñâ kut ñâi ñâi bâliñâ sem nañgâbap, zorat san.

13

Um den.

¹ Buku oranjâm ândime, zo zen mân birâne gibap. ² A hân nâin gâbâ gane zingit mân nângânângâ mân upi. Mârumņan a ganetâ buku otzingânâ sâm topziņ mân nângâm sumbem a buku otzingâwe.

³ Bukurâpziņ tâk namin zâmbarâwe, zengât nângâm, nângâne ârândâņ ândien yatâ upap. Oi zen sâk sot ândiegât bukurâpziņ a ziņ zângone sâknam kwâkņan ândime, zengât nângâm ândibi.

⁴ Ap ambin ândiândiņ, zorat nângâne bon oi mân mem bâliņ kwapi. Oi itâ nângâm ândibi. Laņ ândim târotâro mânângât ândime, zen Anutuņâ hâuņâ zingâbap.

⁵ Umziņandâ kât sikungât âkņâle mân upap. Oi kut nâi nâi tatgigap, zorat mân sâm mem ândiban. Kembu zâk itâ sâip, “Nâ mân birâgibat. Oi gek mân nângânângâ mân upat.” ⁶ Zorat nen um bâbâlaņâk itâ sânat,

“Kembu zâk betnan memap. Zorat a ziņ kâsa ot-nim yatâ mo yatâ otninâ sâne mân kenğât upat.”

Singi âlip kwâkâm niņgâwe, zo mem ândim Yesu molinat.

⁷ A sâtnâ gakâziņ Anutugât den dâzângom ândiwe, zengât nângâm ândibi. Zen mâtâp âlip lâņ ândim muwe. Mâtâp zorik ekņâ molizingâm Kembugâren nângâm pâlâtâņ kwâkņangâm ândinat.

⁸ Yesu Kristo, zâk ândeipņâ ândiap, zo yatik ândim zâimâmbap, kâtikņâ. ⁹ A ziņ den uņakņâ top top dâzângone zorâņâ umziņ

mân gulipkubap. Umziñan Anutugâren gâbâ tânzângozângoñandâ tângui kâtigem kiri âlip upap. Kut ñâi ñâi niniñandâ mân mem tângubap. Anâ mâtâp zo lîngâwe, zen bonñâ mân muyagiwe. ¹⁰ Nengâren Kembugât sinji nalem pâpanñâ taap. Zo hâmbâ silep galem upme, ziñ nimbîgât mân sâsânñâ. ¹¹ Zen nânngâme. Zuu kom gaamñâ gilâmziñ tirik namâ galem a patânñâ bâliñanğât tosağât namin mem zari bonñâ kamân kândâtñan mem gei kârâbân ume. ¹² Zo yatik Yesu zâk gilâmñandâ a um hâlâlu miningâbapkât kamân kândâtñan kune moip. ¹³ Zorat nen yatik kamân kândâtñan zâkkâren giarindâ zâkkât op yatik bâliñ otningâbi. ¹⁴ Itâ nânngâm utnat. “Kamân zinziñ kâtikñâ ziren mân taap. Nen kamân kâtikñan, zinziñ kâtik zimzap, zorat nânngâm mambât ândien.” ¹⁵ Zorat nen Yesu sot pâlâtân opñâ târotâroniñanğât opñâ Anutu mâpâseindâ zorân tâbaniñ upap. Zâk hurat kwâkñanğâm ândim lâuniñandâ sâm sâtâre okñanğânat. Kutñâ sâm bâbâlân kwâkñanğânat.

Ninâu sâm betniñan mimbi.

¹⁶ Orot mâme âlipñâ utnam gulip mân upi. Anutu zâk zorat nânji zâkkât sinji kut ñâi ñâi pame, zo yatâ utne bonñâ upap.

¹⁷ A sâtñâ gakârâpziñ, zengât sâtziñ lubi. Zen um dâpziñ galem upmeñâ nepziñanğât topñâ Anutu mâteñan sâm muyagibi. Zorat nepziñ umâlîbân tuune dâp upap. Umbâlâyân tuune zengâren kut ñâi âlipñâ mân upap.

¹⁸ Zen nengât op ninâu sâm ândibi. Nen umniñan tosa kârûm ândimen. Kut ñâi ñâi utnam

oindâ târârâk upapkât otniņgâmap. ¹⁹ Ninâuņâ betnan mine Kembuņâ melâņnigi zeņgâren kek gâbatkât dâzâņguan.

²⁰ Lumbenâņgât mariņâ, Anutu, zâk râma galem a patâ Kembuniņ Yesu târotâro zinziņ kâtik zorat gilâmġât mumuņan gâbâ mâņgei zarip. ²¹ Anutu zâk imbaņâ sot kâwali ziņġâmġâ mem bâbâlaņ kwatziņgi diņâ lum nepņâ tuum kwâtâtibi. Oi zikņak nâņgi dâp opmap, zo Yesu Kristogât opņâ zeņgâren muyagibap. Zâkkâren sâm âlip kâtikņâ zem zâimâmbap, zo perâkņak.

²² Bukurâp, den kêrep ñâi mân kulemgum ziņgan. Oi zen den girem zo nâņġâne mân bâliņâ upapkât sâm ziņgan. ²³ Oi nâ dâzâņgua nâņġânek. Bukuniņâ Timoteo, zâk tâk namin gâbâ olaņâwe. Oi zâk kek gâbap oi ko zâk sot ġarat.

²⁴ A sâtnâ ġakârâpziņ sot Kembuġât siņgi a ambân aksik nâņġâziņgan. Italia hânân ândie, zen yatik nâņġâziņge.

²⁵ Kembuġâren gâbâ tânzâņġozâņġoņâ aksik zeņgâren zimbap.

Zo yatik.

SINGI ÂLIP EKAP
The New Testament in the Komba Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Komba long Niugini
copyright © 1980 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Komba

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0. You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023
8e5b8dff-a54f-5e56-9b8c-1906f06b22d1